ROCZNIKI PSYCHOLOGICZNE
Tom XV, numer 4 – 2012

SPRAWOZDANIE Z OGÓLNOPOLSKIEJ KONFERENCJI NAUKOWEJ PT. „SPRAWNOŚCI MORALNE W WYCHOWANIU: MIŁOŚĆ – ROZTROPNOŚĆ – CIERPLIWOŚĆ” SZCZECIN, 30-31 MAJA 2012 ROKU

W dniach 30-31 maja 2012 roku w Auli Jana Pawła II Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Szczecińskiego odbyła się ogólnopolska konferencja naukowa pt. „Sprawności moralne w wychowaniu: miłość – roztropność – cierpliwość”. Konferencję zorganizowała Katedra Pedagogiki i Psychologii Wydziału Teologii tego Uniwersytetu. Celem konferencji była interdyscyplinarna wymiana poglądów na temat miejsca sprawności moralnych w wychowaniu, ze szczególnym uwzględnieniem miłości, roztropności i cierpliwości. Spotkanie to zgromadziło kilkudziesięciu przedstawicieli ośrodków akademickich oraz praktyków z całego kraju, reprezentujących takie dziedziny, jak psychologia, pedagogika, filozofia, teologia, resocjalizacja, socjologia oraz medycyna.

Konferencję otworzył ks. dr hab. Zdzisław Kroplewski, prof. US. W czasie konferencji miały miejsce obrady plenarne oraz w sekcjach. Podczas obrad plenarnych można było wysłuchać wykładów: prof. dr. hab. Andrzeja de Tchorzewskiego na temat sprawności moralnych jako wyrazu świadomości wychowawczej i kultury pedagogicznej, dr. hab. Krzysztofa Kalki – o miłości jako zjednoczeniu osób, ks. prof. dr. hab. Mirosława Mroza – odnośnie do zagadnienia roztropności w pracy wychowawczej w oparciu o doktrynę św. Tomasza z Akwinu, dr hab. Anny Murawskiej, prof. US – o edukacji jako praktyce (nie)cierpliwości, dr. Henryka Jarosiewicza – o radzeniu sobie w życiu jako wyrazie roztropności, dr hab. Lucyny Dziaczkowskiej, prof. KUL – o roztropności jako zapoznanej sprawności moralnej wychowawców, a także wykład dr hab. Ewy Jackowskiej, prof. US – o miłości macierzyńskiej: od miłości heroicznej do miłości warunkowej, ukazujący różne oblicza macierzyństwa zmieniające się na przestrzeni czasu.

Szczególnie ciekawym, i prowokującym wiele pytań ze strony słuchaczy, okazał się wykład dr hab. Andrzeja Potemkowskiego, prof. US na temat miłości, roztropności i cierpliwości w rozumieniu osoby chorującej na otępienie starcze. Bazując na doświadczeniu własnej pracy zawodowej, profesor przedstawił specyfikę choroby otępiennej oraz jej psychospołeczne następstwa dla otoczenia osoby chorej. Ukazał konkretne przestrzenie problemowe, istotne z punktu widzenia sprawności moralnych, wokół których koncentrowały się rozważania konferencji.

Istotnym elementem konferencji były także obrady w sekcjach. Toczyły się one wokół czterech obszarów tematycznych. Sekcja pierwsza rozpatrywała miłość jako sprawność moralną w wychowaniu. Prelegenci zastanawiali się nad miłością jako celem wychowania we współczesnej kulturze, analizowali implikacje teoretyczne miłości w wychowaniu, ujęcie miłości Józefa Tischnera, Tomasza z Akwinu oraz Gary’ego Cha-

pmana. Podjęta też została próba wyszczególnienia funkcji miłości w pedagogice rodziny oraz odpowiedzi na pytania, jak wychowywać dziecko do dawania miłości, a dorosłego do odpowiedzialnej miłości rodzicielskiej oraz do podejmowania odpowiedzialności społecznej. Całość dopełniła prelekcja poruszająca ważny problem obecności dziecka niepełnosprawnego w rodzinie jako wyzwania dla akceptacji, miłości i cierpliwości rodzicielskiej.

Sekcja druga skupiała się wokół takich sprawności moralnych, jak roztropność i cierpliwość. W swoich wystąpieniach prelegenci proponowali, by rozpatrywać roztropność jako cel wychowania patriotycznego, oraz analizowali pojęcia „prudentia" oraz „paideia" w kontekście wychowania. Analizowano również procesy nabywania i utraty cierpliwości oraz jej rolę w kształtowaniu męstwa.

Wystąpienia w sekcji trzeciej poruszały tematykę rozwoju moralnego. Dotyczyły one następujących zagadnień: rozwoju moralnego dziecka w rodzinie, procesu prowadzącego od myślenia moralnego do działania, pokoleniowego przekazu wrażliwości ojca wobec syna, resocjalizacji jako procesu kształtowania sumienia oraz postaw wobec norm moralnych przyszłych pedagogów resocjalizacyjnych. Ponadto starano się znaleźć odpowiedź na pytanie, co nas powstrzymuje od manipulowania innymi oraz kiedy koncentracja na sobie sprzyja pomaganiu innym. Rozpatrywano również zagadnienie wrażliwości moralnej osób niepełnosprawnych intelektualnie, a także możliwość jej pomiaru w tej grupie.

Sesja czwarta poruszała z kolei problematykę sprawności moralnych wychowawców. Prelegenci dyskutowali nad cnotami dobrego wychowawcy, nad celem sprawności moralnych, ich rolą w zawodzie pedagoga specjalnego oraz w procesie kształtowania szacunku wobec osób marginalizowanych, nad cnotą w ujęciu św. Pawła, a także nad wychowaniem do radości życia i optymizmu. Podejmowali również zagadnienia praktyczne: wykorzystanie sprawności moralnych w wychowaniu dziecka uzależnionego od narkotyków oraz koncepcję wychowania według o. Jacka Woronieckiego na podstawie przykładu zakładu poprawczego.

Konferencja zgromadziła specjalistów z wielu dziedzin, co umożliwiło szerokie, interdyscyplinarne spojrzenie na zagadnienia sprawności moralnych oraz inspirującą wymianę poglądów. Niezaprzeczalnym walorem konferencji był zaproponowany w przerwie spacer po Parku im. Jana Kasprowicza oraz bankiet pokonferencyjny przy dźwiękach muzyki na żywo w eleganckiej restauracji w centrum Szczecina.

Agnieszka Czusz
Instytut Psychologii KUL